ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу —— Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year $4.00
Per half year $2.00

РІК XIII. Ч. 65 (1583). СУБОТА, 30 ТРАВНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, MAY 30, 1931. No. 65 (1583). VOL. XIII.

The Provincial Library City

PROVINCIAL LIBRARY

НА КОНФЕРЕНЦІЯХ В ЖЕНЕВІ Й ЛОНДОНІ РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ПІДНІС СЕБЕ ДУЖЕ ВИСОКО, КАЖЕ "НЮ ЙОРК ТАЙМС"

Велика американська капіталістична газета "Ню Йорк Таймс" у своїм недільнім виданні з 24 травня містить довшу статтю Едвина Л. Джеймса, присвячену недавним конференціям у Женеві й Лондоні, в яких брали участь представники радянського уряду. Є це тижневий огляд подій в Европі, але присвячений виключно цим двом конференціям, а зглядно виступам і пропозиціям радянських делеґатів, бо майже ціла стаття говорить тільки про Радянський Союз і про його участь в конференціях. Стаття настільки цікава, що не можна проминути її мовчки — й на цім місці ми наведемо деякі уривки з неї.

Стаття Джеймса в "Ню Йорк Таймсі" починається від того, як високо піднісся престіж Радянського Союзу на двох згаданих конференціях, і звучить так:

"Тяжко уникнути висновку, що на міжнародніх конференціях минулого тижня **Росія піднеслася дуже високо.** (Для багатьох буржуазних журналістів Радянський Союз все ще є "Росією" і ми, подаючи дослівно уривки статті, вживаємо слово "Росія" всюди, де його вживав автор. — Ред.) Той уряд, якого Вашинґтон і досі уважає офіційно викидьком, сказав нам на пшеничній конференції в Лондоні, де ми спинилися, а в Женеві виступив з економічним пляном ненападу, який **звернув на себе велику увагу.** Цього не наводиться тут на те, щоб пробувати виправдувати, за які гріхи (!) має відповідати Москва, ані це не є червоною пропаґандою."

"Треба визнати", каже далі стаття", "що **радянський уряд заняв визначну й свого рода почесну позицію в Лондоні й Женеві.** Можливо, що наскільки це стосується росіян, вони були тільки само гідні й варті вислухання і попередніми разами. Можна бути певним, що Макс Літвінов був настільки серйозний рік, два роки або пять років тому; коли він робив пропозиції на зібраннях держав. **Що змінилося, так це становище інших держав супроти червоної Росії.** Ця зміна не представляє навернення до комунізму; вона представляє **признання того, що червона Росія була здатна зробити в світі.** Можна любити комунізм, або не любити. Більшість з нас не люблять його. Але всі ми готові тепер бачити, що російська проблема не вдасться розвязати резолюцією. Це є дійсний бизнес і над ним серйозно застановляються".

Не переповідаючи змісту цілої статті, що забрало би за багато місця, ми наведемо тут кінцевий уступ розділу, що відноситься до т. зв. пшеничної конференції в Лондоні. Автор статті каже таке: "Росія може продавати свою пшеницю по 50 центів за бушель і **буде робити добрий бизнес;** Сполучені Держави не можуть того зробити. І виглядає так, що світ буде мати тану пшеницю".

Це признання, що Радянський Союз "буде робити добрий бизнес" на продажі пшениці, якого не зможуть зробити Сполучені Держави, треба пояснити тим фактом, що в СРСР пшениця продукується переважно колєктивним способом і на це витрачається менше коштів. Далі, в СРСР скасовані всякі посередництва при продажі, а в Сполучених Державах велика пайка грошей за пшеницю йде в кишені різних збіжевих спекулянтів.

Далі стаття каже: "Серія статтів, надрукованих у "Ню Йорк Таймсі" минулого тижня з різних европейських столиць, рішуче показує, що інші експортуючі держави не можуть покладати ніякої надії на бойкот російських товарів. Кожна держава буде охороняти свої індустрії перед домпінґом з всякої країни, але відносно того, чого вони не продукують, вони раді дістати його дешево. Так як вони купують закордоном лише те, чого не продукують, то стає ясним, що ідея безпосереднього бойкоту російських експортів є лише химерою".

Про вислід місії тов. Літвінова, народнього комісаря закордонних справ СРСР, на женевській конференції в справі пан-европейського союзу, стаття каже:

"Хоч Мр. Літвінов може поїхати домів з Женеви гордий з того, що добився найбільш серйозної міжнародньої уваги для свого уряду, яку він (уряд) досі колинебудь мав, він (Літвінов) не може взяти домів усього, чого він домагався; росіяни завжди домагаються так багато. Він добився того, що М. Бріян (французький міністер закордонних справ), говорячи про европейські держави, уживав слова "ми" в такий спосіб, що це включало Росію, в той час, як лише пару коротких місяців тому назад було питанням, чи Москва дістане запрошення на пан-европейську конференцію".

***

Вже цих цитатів вистарчить на доказ, що на недавних конференціях в Женеві й Лондоні престіж Радянського Союзу піднісся дуже високо в цілім світі, що мусить навіть признати капіталістична преса. Капіталістична кляса, яка пару років тому просто сміялася з пятирічного пляну індустріялізації Радянського Союзу й не вірила в його здійснення, сьогодні зовсім інакше дивиться на цю справу. Радянська пятирічка виконується з великим успіхом, а рівночасно в капіталістичних країнах поглиблюється економічна криза, з якої капіталісти не можуть знайти виходу. В Радянськім Союзі будується соціялізм і з кожним днем поліпшується становище робітників і бідних селян, а в капіталістичних країнах зростають армії безробітних, збільшуються злидні робітничої кляси. Цих фактів не може закрити довше капіталістична кляса — й уряди капіталістичних держав, хоч як їм це не любо, готові приймати Радянський Союз в "сімю народів". До цього змушують їх великі противоріччя між самими капіталістами різних країн і бажання торгувати з СРСР, щоб бодай частинно і хвилево рятувати себе із скрутного положення.

Радянський Союз, який займає шесту частину земної кулі, відіграє дуже важливу ролю в світовім господарстві і його не може довше ігнорувати капіталістичний світ, особливо в часї теперішньої страшної кризи. Тому то й серед капіталістів наступає зміна фронту супроти СРСР, про яку говорить автор статті в "Ню Йорк Таймсі".

Розуміється, це ще не перешкаджає капіталістичному світові зброїтися до зубів, щоб у відповідну хвилю напасти на Радянський Союз. Але вміжчасі треба покищо торгувати з тими самими більшовиками, бо всюди в капіталістичних країнах страшна криза, на яку буржуазія не може знайти ліку.

ПОЛІЦІЯ РОЗБИЛА ДЕМОНСТРАЦІЮ БЕЗРОБІТНИХ В ДІ ПЕС, МАН.

Девятьох товаришів і одну товаришку арештовано. — Девятьох випущено за бейлом, а за одного товариша поліція домагається заложити 1,000 доларів готівкою.

Телефонічно повідомляють нас з Ді Пес, Ман., що там влаштовано 26 травня демонстрацію безробітних, яку розбила поліція. Девятьох робітників і одну молоду робітницю арештовано. Вісьмох з них випущено за бейлом по 200 доларів, за товаришку заложено 300 доларів, а за одного товариша поліція домагається заложити 1,000 доларів готівкою. Такої суми не могли товариші на місці зібрати між собою і в середу по полудні, коли ми отримали телефон, він сидів ще у вязниці.

Депеша Канадійської Преси з Ді Пес до капіталістичних ґазет доносить, що всіх арештованих робітників обвинувачується за "волокитство", а 17-літню товаришку-огородник, одну з активних провідників демонстрацій, обвинувачується за "ставлення перешкод" полісменові, як також за "водокитство".

Далі депеша каже, що цілу ніч у вязниці, де перебули арештовані, вона проводила співом "Червоного Прапору".

Як подає згадана депеша, імена арештованих товаришів такі: Ф. Грицюк, Н. Бокатюк, В. О. Івашків, Л. Карпенко, Г. Ярощук, В. Радзевич, В. Валсик (може: Василик) і одне імя так перекручене, що не можна ніяк збагнути, хто це такий.

Крім цих арештованих підчас демонстрації, на другий день арештовано Джана Остапця, про якого депеша каже, що він походить з Вінніпеґу.

ФАШИСТСЬКІ СТУДЕНТИ В ІТАЛІЇ НИЩАТЬ КАТОЛИЦЬКІ ІНСТИТУЦІЇ

СПАЛИЛИ ПОРТРЕТ ПАПИ ПІЯ XI НА ВУЛИЦІ В РИМІ ПРИ ВИГУКАХ: "ОЦЕ ЗРАДНИК СВОЄЇ КРАЇНИ!"

РИМ, 27 травня. (А.П.) — Продовжаючи атаки, які можуть привести до серйозного розколу між Ватиканом та італійським урядом, фашистські студенти напали сьогодні вечером на приміщення католицького видавничого дому "Цівільта Каттоліка". Вибивши багато вікон камінням, студенти кинулися до офісів і повикидали через вікна книжку "Іль Папа".

Опісля знявши портрет папи Пія XI з стіни, студенти винесли його на вулицю, вимахували ним і кричали: "Оце зрадник своєї країни". Кинувши портретом на вулицю, вони подоптали його.

Після того забрано з вікон стоси книжок, де вони були зложені, і спалено їх на площі Кольона, коло міністерства закордонних справ, разом з великим числом копій ватиканської ґазети "Оссерваторе Романо".

Похід на католицький видавничий дім був зроблений без перешкод з боку поліції. Поліція розігнала, однак, ґрупу на площі Кольона, після чого студенти зібралися в менші ґрупи і продовжали парадувати вулицями, співаючи фашистський гимн та вигукуючи проти церкви.

ВИБИЛИ ВІКНА В БУДИНКУ КАТОЛИЦЬКИХ СТУДЕНТІВ АЖ ДО ПЯТОГО ПОВЕРХУ

РИМ, 27 травня. (А.П.) — Фашистські студенти відновили сьогодні свої демонстрації проти студентів у католицьких інституціях і побоюються, що повторювані заколоти можуть привести до дипльоматичного розриву між Ватиканом та італійським урядом.

Сьогодні рано ворохобники окружили приміщення католицьких студентів, кидали на будинок камінням і вибили всі вікна аж до пятого поверху. Юрбу розігнали карабінери.

Нападу сподівалися й перед демонстрацією уставлено поліцію коло будинку. Однак маса фашистських студентів перевищила числом поліцію і вспіла дістатися до будинку, заки прибула кінна охорона.

Прогнана від студентського будинку, юрба посунула до інших католицьких інституцій і повибивала в них багато вікон, заки прибула поліція.

Дипльоматичне напруження існує між Римом і Ватиканом від трох місяців.

Від початку березня папа Пій відмовився приняти графа Девеччі, італійського амбасадора до Ватикану й одного з чотирох провідників фашистського "походу на Рим".

Премієр Муссоліні також відмовився побачити архиепископа Орґоніні, папського нунція до Італії й одного з учасників Лятеранського договору, на підставі якого фашистський уряд дозволив відновити папську державу.

НЕВЕЛОВІ ЗАГРОЖУЄ ДЕПОРТАЦІЯ

(Спеціяльна телеграма до "У.Р.В.").

ПОРТ АРТУР, Онт., 28 травня. — Обвинувачення проти М. Гаутамакі, Борнса й Карияммн за "напад на поліцію" підчас першотравневої демонстрації відкинено. Борнс і Гаутамакі відсиджують три місяці вязниці за "незаконне зібрання." Проти присудів будуть внесені апелі. Невеля забрано з вязничої фарми, де він відсиджував 6 місяців, як можна догадуватися, за аґітацію. Тепер він сидить у вязниці в Порт Артур в окремій келії. Правдоподібно буде депортований. Нікого до нього не допускають.

ЗВІЛЬНЕНО ЕНҐДАЛА Й БЕЛУ ҐОРОН

МОНТРЕАЛ, 21 травня. — В неслідок краєвої кампанії проти фрейм-аппу монтреальських робітників можемо зарекордувати перемогу оповіщенням, що відтягнено обвинувачення проти Луїса Енґдала й Бели Гордон. Робітники мусять продовжати масове домагання за звільненням сімох робітників, яких мають ще судити.

Енґдал і Бела Ґордон були обвинувачені в незаконнім зібранні, бунтівничих висловах, бунтівничій змові й бунтівничім зібранні. Вони були арештовані за промови на робітничім мітінґу в Монтреалі.

КАНАДСЬКА КОМПАНІЯ ПРОГОЛОСИЛА ЛЬОКАВТ

ЛІМА, Перу, 28 травня. — Звідомлення з Таляри кажуть сьогодні, що Інтернешинел Петролюм компані, канадська філія Стендард Ойл, проголосила льокавт після страйку, який проголосили робітники.

ДЕРЖАВИ МАЛОЇ АНТАНТИ ПІДПИСАЛИ ТАЙНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ДОГОВІР.

БУДАПЕШТ, Угорщина, 28 травня. — Ґазета "Магиярсаґ" заявила вчора, що шефи ґенеральних штабів країн малої антанти підписали в Будапешті тайний військовий договір про "оборону", на підставі якого Чехо-Словаччині призначено окупувати військом Відень на випадок, як австро-німецький митний союз увійде в життя.

ЗАЛІЗНИЧНИКИ МОЖУТЬ ВИЙТИ НА СТРАЙК.

ТОКІО, Японія, 27 травня.— Аґітація проти зірвання платні 60,000 робітників у всіх державних департаментах не увінчалася успіхом і тут уважають, що буде викликаний страйк залізничників, який пошириться на інші індустрії в цілій Японії.

МІТІНҐ РОБІТНИЧОЇ МОЛОДІ

Великий масовий мітінґ трудящої молоді у Вінніпеґу відбудеться в НЕДІЛЮ, 31 ТРАВНЯ, в годині 7.30 вечером на МАРКЕТ СКВЕР.

Приходіть і покажіть свою солідарність з молодими робітниками та запротестуйте проти запровадження "суп киченс" і "флоп гавзес" для безробітних.

Дистриктове Бюро ЛКМ.

БУРАСА АТАКУЄ УРЯД ЗА ЗАБОРОНУ РАДЯНСЬКИХ ПРОДУКТІВ

Французький незалежний посол з Квебеку каже в парляменті, що канадський нарід не дав урядові Бенета мандату на зірвання зносин з Радянським Союзом.

ОТТАВА, Онт., 27 травня. — Генрі Бураса, французький незалежний посол з провінції Квебеку, виголосив сьогодні в парляменті промову, в якій гостро атакував уряд Бенета за наложення заборони на торговлю з Радянським Союзом. Він протестував проти вчинку домініяльного уряду, який розпорядком ради міністрів заборонив імпорти вугілля, дерева, футер та інших продуктів з Радянського Союзу.

Бураса клав головний натиск на те, що уряд перевів цю заборону на власну руку, без згоди парляменту, на що він не мав права. Він сказав, що не може добачити, де уряд дістав мандат на зроблення такого кроку. Канадський нарід, сказав він, не дав урядові мандату, що виправдував би вичитування лекцій народам інших країн.

Але, сказав рівночасно Бураса, якщо мав бути протест проти відносин в Радянськім Союзі, то такий протест мав бути зроблений парляментом Канади.

Бураса далі сказав, що існують противоріччя в становищу уряду до Радянського Союзу. Наше почуття соціяльного ладу й справедливости є "перражене" на думку про закупно вугілля й дерева з Радянського Союзу, але наші релігійні скрупули дозволяють нам "цілувати Росію в оба лиця", щоб продати пшеницю, сказав він. Якщо Канада так страшно дивиться на Росію, що домінія не може купувати вугілля з тієї країни, то чому запрошено Радянський Союз до Лондону на конференцію країн, що експортують пшеницю, на якій головував Говард Фергусон, канадський високий комишенер до Великої Британії.

Посол з Квебеку зробив внесок, в якім заявив, що вирішування кабінетом таких важливих справ, як заборона радянських продуктів, є посяганням на обовязки і привілеї парляменту та нарушенням прінціпу відповідального уряду.

Промову посла Бураси уважають значучою з того боку, що ліберали й консерватори у квебекськім провінціональнім парляменті одобрили рішення домініяльного уряду про заборону радянських продуктів, як також те саме зробили французькі католицькі попи в провінції Квебеку. А Бураса користується великим впливом у французьких буржуазних і попівських кругах.

ПРОҐРЕСІСТИ ЗБІРАЮТЬСЯ НА НАРАДУ, ЩОБ УПЛЯНУВАТИ АТАК НА УРЯД

ОТТАВА, Онт., 27 травня. — Західні проґресісти, які ніколи не приняли рішення домініяльного уряду, щоб зірвати торговельні зносини з Радянським Союзом в такий спосіб, як це було зроблено, збіраються сьогодні на нараду, щоб уплянувати атак на уряд з того приводу.

Вони пропонують заняти становище, що в справах такої ваги, як зірвання зносин із закордонними державами, уряд повинен зробити перший крок у парляменті і вводити в життя таке рішення лише тоді, як його затвердить парлямент.

Проґресісти дістають значну підтримку для свого погляду серед офіційної опозиції і серед незалежних послів.

ВІЙСЬКО ВБИЛО ДВОХ СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ І СІМОХ ТЯЖКО ПОРАНИЛО

САН СЕБАСТІЯН, Еспанія, 27 травня. (А.П.) — Військо стріляло сьогодні до страйкуючих рибаків і вбило дві особи а сім тяжко поранило. В місті проголошено воєнний стан.

Дванацять осіб, між ними кілька жінок, отримали менші поранення підчас стрілянини. Влада каже, що на допомогу рибакам прийшли "комуністичні аґітатори".

Військо стріляло до робітників на передмістю Сан Себастіяну.

Положення є загрожуюче для влади й вулиці переповнені робітниками, які парадують в кампанії за ґенеральним страйком.

Страйкері ходять по фабриках і викликають робітників на страйк.

ЗВАЛЮЄ ВИНУ НА СПОЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ

ЛОНДОН, 28 травня. — Тов. Кіссін, один з радянських делеґатів на пшеничну конференцію, виїздить сьогодні з Лондону до Москви. Він є досить оптимістичний вірити, що комітет, який утворено на конференції, зробить корисну роботу і скличе другу конференцію країн, що експортують пшеницю, в недовгім часі. Він уважає за певне, що конференція минулого тижня була б привела до угоди відносно кількости пшениці, що її має експортувати кожна країна, якби не становище Сполучених Держав, які відмовилися прилучитися до угоди для врегулювання експортів. Кіссін каже, що становище радянської делеґації відносно впорядкованої продажі сходилося в головнім із становищем переважаючої більшости інших делеґатів, але інші країни не можуть погодитися на обмеження своїх експортів так довго, як Сполучені Держави застерігають собі вільну руку експортувати величезні лишки, куди й коли вони захочуть.